tijdschrift van studievereniging
Nieuw Nederlands peil
Nummer 1 2022/2023
Jaargang 18

HOOG WATER

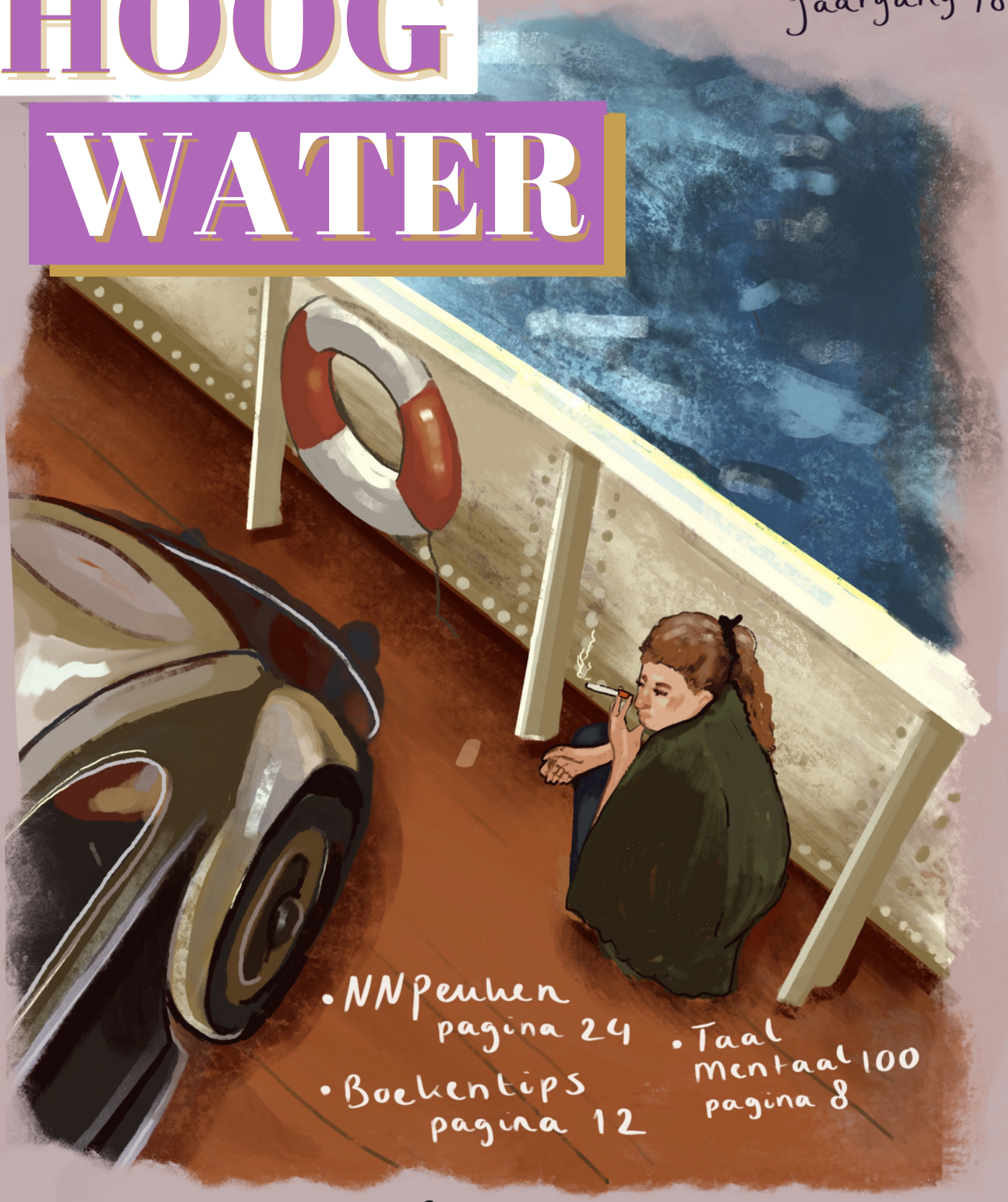

• NNPeuhen pagina 24
• Boekentips pagina 12
• Taal mentaal 100 pagina 8

Over de grens

SCHRIJVERS OVER DE GRENS

Willem Nijholt, Hella Haasse
- Côte d'Azur (1996)

Adriaan van Dis
- Parijs

Gerard Reve, Rudy Kousbroek

Jan Wolkers, Godfried Bomans - Rottumerplaat (1971)

W.F. Hermans - Noorwegen (1961)

Louis Couperus - Japan

Cees Nooteboom, Harry Mulisch, Hugo Claus - Ibiza (1959)

Studievereniging NNP

Over NNP

Studievereniging Nieuw Nederlands Peil (NNP) is de studievereniging van de opleiding Nederlandse taal en cultuur en de opleiding Dutch studies aan de Universiteit Leiden. Ze organiseert studiegerelateerde activiteiten. We zijn niet voor niets de gezelligste studievereniging van Nederland(s)!

Commissies

De Nederlandse ActiviteitenPlanners (NAP)

NAP vormt de activiteitencommissie van NNP. Deze commissie is ooit ontstaan rondom de organisatie van de fameuze *Gerard Reve Rave*, waarvan we inmiddels al een nieuwe editie hebben mogen meemaken: de *Hella Haasse Houseparty*. Verder organiseert het NAP het hele jaar door allerlei leuke activiteiten: van film screenings tot dagjes weg. Alles wat je kan bedenken is mogelijk!

Hoogwatercommissie

De Hoogwater is het tijdschrift van onze studie. Studenten vormen samen een redactie en streven naar het uitbrengen van twee mooie Hoogwaters waarin poëzie, wetenschappelijke artikelen, verhalen, columns bij elkaar worden gebracht. Het is een gezellige commissie waarbij je nieuwe mensen leert kennen en in aanraking komt met het doen van journalistieke taken!

Leidse Leesclub

De Leidse Leesclub is inmiddels alweer een paar jaar een actieve commissie. Het streven is om elke tweede dinsdag van de maand een romanleesclub te organiseren en elke derde donderdag van de maand een poëzieclub. We kwamen op die dagen traditiegetrouw bijeen in Café De Keyzer om onder het genot van een drankje ons te richten op mooie literatuur.

Reiscie

Het Reiscie is in het studiejaar '22-'23 een nieuwe commissie binnen het NNP. Deze commissie organiseert de Binnenlandreis naar het voorbeeld van het weekend weg naar Bergen/Bergen aan Zee dat NAP vorig jaar heeft georganiseerd. De Binnenlandreis zal ongeveer drie dagen duren op een locatie ergens in Nederland. De leden van deze commissie zullen de locatie uitkiezen, het verblijf regelen en leuke activiteiten bedenken voor tijdens de reis.

Algemene informatie

Postadres
Postbus 9515
2311 BD Leiden
Bestuurskamer
Kamer S.018 (In het P.J. Vethgebouw van de Universiteit Leiden)

nnpagina.nl
nnpbestuur@gmail.com

Bestuur 2022/2023 - Uitzinnig

Voorzitter: Milou Linnartz
Secretaris: Lucas van Wadenoijen
Penningmeester: Maurits Meijers
Assessor Intern: Simone Vellekoop
Assessor Extern: Renske Bron

instagram.com/nnplaatjes
facebook.com/studievereniginggnnp

COLOFON

Hoogwater is een tijdschrift van studievereniging Nieuw Nederlands Peil. Het verschijnt driemaal per jaar. Ook een stukje schrijven voor de volgende editie? Mail je artikel naar *hoogwater.nnp@gmail.com*. De redactie behoudt zich het recht voor wijzigingen aan te brengen en/of in te korten.

Vormgeving voorblad
Carmen Brouwer

Vormgeving binnenkant
Pam Boltjes

Auteurs
Maarten Bogaards
Goran Bouaziz
Renske Bron
Vincent de Groot
Malte Koot
Milou Linnartz
Justa Meijer
Ruth Oostveen
Jip Schoonbeek
Joshua Snijders
Simone Vellekoop

Oplage
50 exemplaren

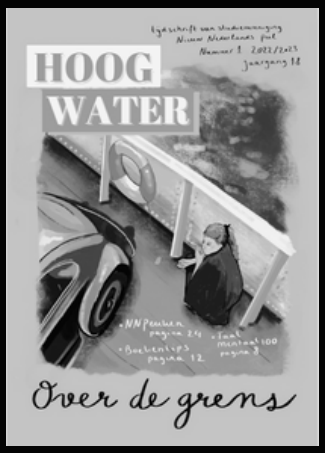

Hoogwater
Nummer 1 - 2022/2023
Jaargang 18

VOORWOORD
van de redactie

Toen bekend werd dat er ook dit jaar een Hoogwatercommissie zou komen, meldden de commissieleden van het Hoogwater zich met veel enthousiasme aan. Inmiddels hebben we al veel vergaderingen achter de rug waarin hard gewerkt is aan het nieuwste Hoogwaternummer dat jij nu in handen hebt. Vincent heeft zich ontpopt tot een geniale notulist, Goran en Isabelle leiden met verve de brainstorms, Pam maakt werkelijk prachtige promo en Carmen is nooit ver weg met snacks. Ik ben grenzeloos blij met jullie. We hebben heel veel gelachen en ik hoop dat het plezier dat we hadden met het maken van dit nummer af te zien is aan het eindproduct.

Dit nummer heeft als thema 'over de grens' en bevat verschillende inzendingen van NNP'ers, waarvoor dank! Daarnaast kun je in deze editie enkele stukken van de redactie vinden, waaronder de nieuwe rubriek NNPeuken (om je hersenen en lachspieren te stimuleren, niet je drang naar nicotine) en een inkijkje naar de studie Nederlands in het buitenland. Als laatste bevat dit nummer enkele leestips van bekende namen. Meer dan genoeg voor de redactie om trots op te zijn en meer dan genoeg voor jullie om van te genieten <3

Veel leesplezier met het eerste nummer van collegejaar '22-'23!

Liefs namens de redactie,
Simone

IN DIT NUMMER

TAAL MENTAAL 100
Maarten Boogaards over het vak
pagina 8

NEDERLANDS OVER DE GRENS
over de studie Nederlands in Trieste
pagina 26

BOEKENTIPS!
Anderstalige werken van onze favoriete schrijvers
pagina 12

NNPEUKEN
Rubriek over literaire rokers
pagina 24

EN VERDER...

Verhaal Renske	7
Regengedichten	11
Gedicht Malte	15
Hoe was de Keyzer gister?	16
Doodzonde	17
Strip Vincent	18
De illusie van de dood	19
Vandaag is de dag	20
Kokkel	22
Stamperdam	23
Lieve naaktbloeier	29
Woordgraptogram	30

TEKST: RENSKE BRON

boekenwinkels ruiken lekker. ook hier
de huizen zijn gekleurd. vind ik vrolijk
mensen zijn leuke wezens. er was genoeg tijd om te observeren
veel mountainbikes en wielrenfietsen maar weinig plek om te fietsen
de universiteit is een vibe. ik wil verhuizen. ga ik dan Duits studeren?
hoe groot is de kans dat we voorkomen in de gedachten van een ander.
groot
maar hoe groot is de kans dat we voorkomen in een gedicht van een ander?
teveel tijd om na te denken. maar dit keer is het niet beangstigend. ik voel me vrij en mijn gedachten ook
wat heb ik geleerd? tramchauffeurs zwaaien ook naar elkaar net zoals buschauffeurs en dat maakt me gelukkig
als je zelf lief hebt, is liefde iets moois om naar te kijken.
over liefde gesproken, ik ben best een goed gezelschap
toch mis ik je. maar anders, anders dan normaal
niet zo eenzaam.
rood. oranje. groen. na elkaar
hoe kan een week school stressvoller zijn dan twee weken in je eentje in een vreemd land? het komt vast door de lucht hier
zelfs de wespen lijken hier minder aggressief
we lachten samen en we hadden het beste gesprek over boeken. ik zal je nooit meer zien
een ijsje. kijkend naar mensen. ergens klinkt muziek. vrede
waarom noemen ze smurfenijs hier unicornijs?
ik sta op, ze speelt prachtig, verwonderd kijken we naar haar. het applaus galmt over het plein
de maan is nergens te vinden
ik ben vreselijk slecht in plannen en alles gaat net niet soepel. maar het boeit niet. het is allemaal oke. ik geniet
skiënde mannetjes op de voetgangersverkeerslichten vind ik erg leuk
de mac heeft weinig keuze. geen ijskoffie is een schande

eigenlijk doet het er allemaal niet toe. zo boven op een berg
merk je hoe klein je bent

TAAL MENTAAL 100

TEKST:
MAARTEN
BOGAARDS

Op Taal Mentaal 1 en Taal Mentaal 2 volgt geen Taal Mentaal 3, dus als je na al dat harde werk beide vakken gehaald hebt, zou je kunnen denken dat geen Nederlands taalverschijnsel nog een mysterie voor je is. Geef me een zin en ik teken er een boomstructuur van!

Helaas, de taalwerkelijkheid is weerbarstiger. Of nou ja, helaas, je kunt het natuurlijk ook als iets reuze-interessants zien dat er nog allerlei constructies en verschijnselen zijn die we nog altijd niet goed begrijpen.

Neem een ogenschijnlijk eenvoudige zin als *Rosana is aan het lezen* (gelukkig niet aan het koken deze keer). Als we daar de VP van willen tekenen, krijgen we [Rosana [[aan het lezen] zijn]], met [zijn] in de V-positie en [Rosana] als DP-argument met het bekende driehoekje. Daartussenin hebben we de constituent [aan het lezen]. Wat is dat voor een projectie? We weten dat *aan* een voorzetsel is, dus ligt het voor de hand om te denken aan een PP:

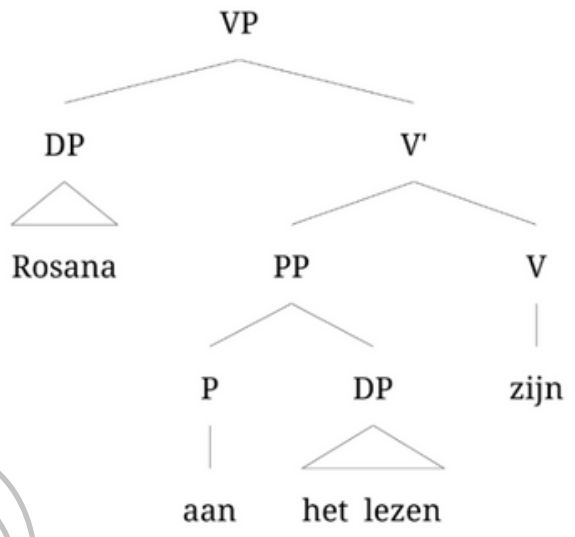

Zoals het kritische taalwetenschappers betaamt, willen we natuurlijk wel controleren of we bij [aan het lezen] écht met een PP te maken hebben. Gelukkig hebben we daarvoor een syntactische test op zak uit Taal Mentaal 1: van PPs kun je het rechterdeel topicaliseren, waarbij het voorzetsel achterblijft. Voorzetsel- of prepositiestranding noemden we dat.

Een voorbeeld van voorzetselstranding zien we in (1): zin (1a) bevat de PP [aan de muur], waar in (1b) het rechterdeel [de muur] uit getopicaliseerd is (voor de liefhebbers: verplaatst naar SpecCP).

(1) a. Het schilderij hangt [aan de muur].
b. DE MUUR, daar hangt het schilderij [aan ~~de muur~~]!

Zin (1b) werkt vooral goed als je er een contrastieve context bij bedenkt–bijvoorbeeld iemand die ten onrechte beweert dat het schilderij aan de voordeur hangt, met als reactie: nee joh, DE MUUR, daar hangt het schilderij aan! Mits je zo'n context hebt is (1b) een prima zin.

Dan het moment van de waarheid voor onze boom hierboven: gedraagt [aan het lezen] zich inderdaad net zoals [aan de muur] wat betreft voorzetselstranding? Zie (2b) en oordeel zelf:

(2) a. Rosana is [aan het lezen].
b. *HET LEZEN, daar is Rosana [aan ~~het lezen~~]!

We kunnen niet anders dan bij (2b) een vette asterisk zetten. Zelfs de uitgebreidste contrastieve context kan deze zin niet redden. Ook niet iemand die denkt dat Rosana met haar volgende oneetbare diner bezig is en huiverend opmerkt: Rosana is aan het koken, toch? Zelfs daarop kun je niet reageren met: welnee, *HET LEZEN, daar is Rosana aan! Interpretabel, allicht, maar niet grammaticaal.

Kortom, de constituent [aan het koken] gedraagt zich wat voorzetselstranding betreft niet als een voorzetselgroep, en dus is de boom hierboven niet erg overtuigend.

Ook op andere fronten kan de eerste boom de toets der kritiek niet doorstaan. Als we [aan] als hoofd van een PP analyseren, dan moet [het lezen] wel een DP zijn, met [het] als D-hoofd en [lezen] als genominaliseerd werkwoord, wederom parallel aan [aan de muur]:

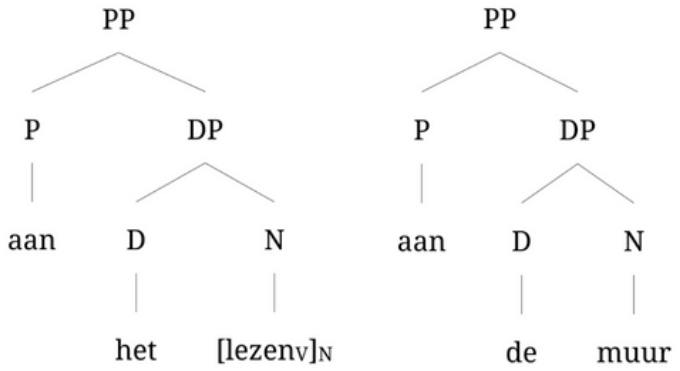

Als [het] in [aan het lezen] inderdaad een D-hoofd is, net zoals [de] in [aan de muur], dan zou je verwachten dat het door allerlei andere D-elementen kan worden vervangen. Bijvoorbeeld door het onbepaalde lidwoord (een), aanwijzende voornaamwoorden (deze, die, dit, dat) en onbepaalde voornaamwoorden (elke, geen). Bij [aan de muur] is dat geen probleem, zoals de zinnen onder (3) laten zien.

(3) a. Het schilderij hangt [aan de muur].
b. Het schilderij hangt [aan een muur].
c. Het schilderij hangt [aan deze/die muur].
d. Het schilderij hangt [aan elke/geen muur].

Maar voor [aan het lezen] moeten we wederom onze voorraad asterisken aanspreken. Ik zie sterretjes! Elke poging om [het] door een ander D-hoofd te vervangen verzandt in ongrammaticaliteit:

(4) a. Rosana is [aan het lezen].
b. *Rosana is [aan een lezen].
c. *Rosana is aan [dit/dat lezen].
d. *Rosana is aan [elk/geen lezen].

Niet alleen is [aan het lezen] dus geen PP, [het lezen] is ook geen DP! Maar wat dan? Er moet toch een boom te tekenen zijn van een doodnormale zin als *Rosana is aan het lezen?*

Willen we uit deze impasse komen, dan moeten we beginnen met de observatie dat een zin als *Rosana is aan het lezen* een voorbeeld is van een bijzondere constructie, en wel de constructie [[aan het + infinitief] zijn]. Die constructie heeft een specifieke betekenis, zoiets als 'infinitief is bezig'. In (4a) is de betekenis 'het lezen is bezig', en met het onderwerp erbij 'Rosana is bezig met lezen'. Die 'bezig'-betekenis wordt wel 'progressief aspect' genoemd, dat we ook kennen van de Engelse 'present progressive' *(Rosana is reading)*.

Aan de betekeniskant is [[aan het + infinitief] zijn] dus een bijzondere progressiefconstructie. Bij die progressiefbetekenis horen speciale vormkenmerken, die we in (2) en (4) hebben gezien: *aan* is geen P-hoofd en *het* is geen D-hoofd.

Het alternatief is om *aan* en *het* tezamen als één bijzonder 'progressief' hoofd te beschouwen: het hoofd *aan het*. Aangezien dat hoofd zich qua syntactische distributie heel anders gedraagt dan reguliere P- en D-hoofden, zijn we in principe vrij om het hoofd en z'n projectie te noemen zoals we willen. Wat dachten we bijvoorbeeld van *AanhetP*? Lekker makkelijk te onthouden. De alternatieve boom van [aan het lezen] ziet er dan zo uit:

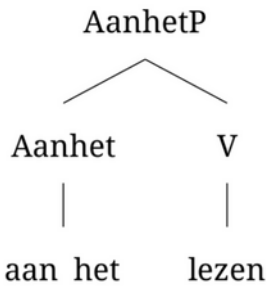

Misschien lijkt dit een flauwe oplossing, maar deze analyse is een noodzakelijke stap vooruit voor verder onderzoek. Door *aan het* als een bijzonder hoofd van een bijzondere projectie te benoemen, hebben we namelijk de verschillen tussen *aan het* en reguliere PPs en DPs verantwoord, en kunnen we op zoek naar overeenkomsten tussen *aan het* en projecties waar we wellicht nog niet aan hadden gedacht.

Zo zijn we nu in staat om te observeren dat wanneer je een lijdend voorwerp (oeps, intern argument) in de *aan he*t-constructie stopt, die precies dezelfde positie inneemt ten opzichte van de infinitief als bij een hulpwerkwoord zoals *moeten*, namelijk erboven:

(5) a. een boek **aan het** lezen (zijn)
b. een boek **moeten** lezen

Kennelijk heeft *aan het* in dit opzicht dus meer weg van een hulpwerkwoordprojectie (AuxP, van *auxiliary*) dan van een PP of DP:

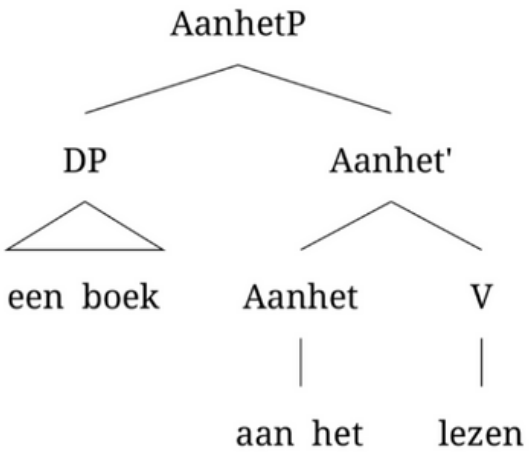

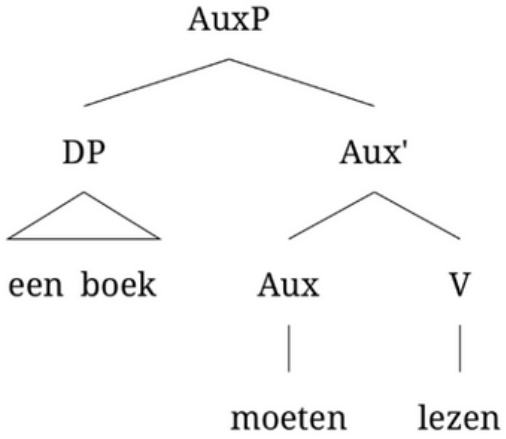

Op zo'n verrassende conclusie kun je alleen uitkomen wanneer je *aan het* losrukt van zijn schijnbare identiteit als PP en DP, en als z'n eigen ding benoemt–als AanhetP dus. Met zo veel doodgewone Nederlandse constructies die syntactisch ineens heel mysterieus blijken, zouden we na Taal Mentaal 2 dus eigenlijk met gemak door kunnen gaan tot Taal Mentaal 10 of zelfs Taal Mentaal 100. Voor wie dat graag zou willen doen, is er gelukkig nog de MA Nederlandse Taalkunde!

Maarten Bogaards
promovendus aan het Leiden University Centre for Linguistics

de drempels waren oneven
de lantaarnpalen bevlekt
en mijn gedachten vervuild
bekladderd
dankzij jou
is dit nou liefde?
nee
maar zonder dit is het geen liefde
en dankzij dit is het geen liefde meer

@regen gedichten

OP INSTAGRAM

de wereld zoeft en zoemt voorbij
ik zit stil
het gaat zo snel
maar ik blijf hier
stil

ik zit in de trein
gelukkig
want dan beweeg ik toch voort
en bereik ik tenminste iets

BOEKENTIPS

Als student Nederlands word je doodgegooid met, wel, Nederlandstalige literatuur. Logisch natuurlijk, maar het is niet verkeerd de oogkleppen eens af te zetten en anderstalige werken te ontdekken!

Wij vroegen jullie (en onze) favoriete schrijvers om hun anderstalige/vertaalde boekentips. Een hele opgave; zoals Mensje van Keulen immers terecht opmerkte: 'Er is zoveel grootse buitenlandse literatuur vertaald in het Nederlands, dat het behoorlijk lastig is maar zo'n paar titels aan te raden.'

Foto: Klaas Hendrik Slump

Tips van:

HANNA BERVOETS

Her Body and other Parties

Carmen Maria Machado

(Engelstalig, niet vertaald)

"Verhalenbundel van een van Amerika's populairste literaire cultschrijvers. Verwacht *queer horror* met soms een vleug magisch realisme; voor wie vroeger graag *Kippenvel* las (Machado zelf zei ooit groot fan te zijn van de tienerreeks)."

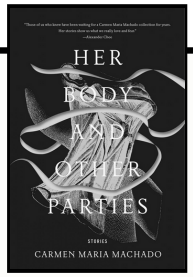

Aarde eten

Dolores Reyes

(vertaald uit het Spaans, oorspronkelijke titel: *Cometierra*)

"Argentijnse roman over een meisje dat overledenen ziet wanneer ze de aarde eet waarop de doden hebben gelegen. Ondanks het bovennatuurlijke gegeven een subtiel, aards boek waarin het tienerperspectief totaal overtuigt."

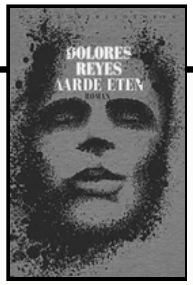

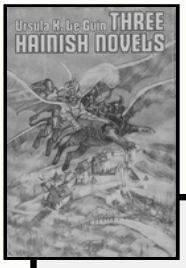

Hainish stories

Ursula K. Le Guin

(Engelstalig, niet vertaald)

"Le Guin schrijft science fiction waarbij de science de sociale wetenschappen zijn, en de fiction bestaat uit het uitwerken van gedachte-experimenten op een diepmenselijke en stilistisch briljante manier."

Het exces - de fabriek

Leslie Kaplan

(vertaald uit het Frans, oorspronkelijke titel: *L'Excès-l'usine*)

"Een fascinerende tekst die het midden houdt tussen poëzie en essay, waarin Kaplan poogt woorden te geven aan de ervaring van fabriekswerk."

Foto: Sanja Marušić

Tips van:

HANNAH VAN BINSBERGEN

BOEKENTIPS

Foto: Patricia Börger

Tips van:

ALFRED BIRNEY

Het hoofdkussenboek

Sei Shōnagon

(vertaald uit het Japans, oorspronkelijke titel: *Makura no Sōshi*)

"Een van de oudste romans uit de wereldliteratuur (Japan, omstreeks het jaar 1000). Prachtige voorbeelden voor hoe je snapshots neerzet, korte verhalen, anekdotes en columns schrijft en hoe je nowadays zou kunnen bloggen."

Honderd jaar eenzaamheid

Gabriel García Márquez

(vertaald uit het Spaans, oorspronkelijke titel: *Cien años de soledad*)

"De kunst van het vertellen... Dit is de roman die elke schrijver wel had willen schrijven. Techniek is moeilijk te doorgronden: veel ervaring gewenst!"

De IJskoude Sombrero

Richard Brautigan

(vertaald uit het Engels, oorspronkelijke titel: *Sombrero Fallout)*

"Een erg kort boek over een komiek met liefdesverdriet, een Japanse mevrouw die slaapt en een Texaans stadje waar een ijskoude sombrero uit de lucht komt vallen, met alle gevolgen van dien. Er komt een man zonder baan in voor die meer van hamburgers dan van bessen houdt (maar ja, geen geld om burgers te kopen), een huilende burgemeester en een volksopstand. Erg goed boek!"

Foto: Marleen Annema

Tips van:

JOOST OOMEN

De man op de kraan

Reiner Zimnik

(vertaald uit het Duits, oorspronkelijke titel: *Der Kran*)

"Een erg mooi verhaal van een man die voor jaren niet meer uit de pasgebouwde kraan wil komen. Maar in die bundel zit ook een fantastisch verhaal over een circusbeer en volgens mij ook eentje over een roversbende en een tijger, maar dat staat mij allemaal niet meer zo helder voor de geest. Ik kwam dat verhaal op het spoor doordat het in een verhaal van Fritzi Harmsen van Beek wordt genoemd, een schrijfster die jullie ook allemaal moeten lezen."

BOEKENTIPS

Buddenbrooks

Thomas Mann

(vertaald uit het Duits, oorspronkelijke titel: Buddenbrooks: *Verfall einer Familie*)

“De bloei en teloorgang van een voorname familie en wel zodanig beschreven dat deze de lezer onmogelijk koud kan laten.”

Woeste Hoogten

Emily Brontë

((vertaald uit het Engels, oorspronkelijke titel: *Wuthering Heights)*

“Een ongrijpbare, ruige, zwart-romantische roman met een geraffineerd vertelperspectief.”

Foto: Stijn Rademaker/HH

Tips van:

MENSJE VAN KEULEN

Foto: Merlijn Doomernik

Tips van:

KADER ABDOLAH

Duizend-en-één-nacht Vertellingen

(vertaald)

Wat je Zoekt, Zoekt Jou

(vertaald uit het Perzisch)

Rumi

Ik dacht na en ik kwam op twee boeken. Het zijn de boeken waar ik zelf een deel van mijn leven in gestopt heb. Ik zal deze twee boeken met overtuiging aanraden, niet omdat ze van mij zijn maar wel van twee grote meesters: Sheherazade met de *Duizend-en-één-Nacht Vertellingen*, en *Wat je Zoekt, Zoekt Jou* van Rumi.

Ik raad deze twee boeken aan, omdat ze erg belangrijk zijn voor de jonge mensen en studenten van deze tijd. De samenleving is totaal veranderd: meer dan ooit in de geschiedenis leven de Oosterse en Westerse mens naast elkaar, en dit is vooral op universiteiten te zien. Shakespeare bezong het verlangen, het verdriet en de ervaringen van de Westerse mens, maar er zijn anderen die dezelfde thematieken van de Oosterse kant benaderen en dit kun je in deze twee boeken terugvinden.

Vroeger kon je deze literatuur alleen bij academici en Oriëntalisten terugvinden, maar de tijden zijn veranderd. Daarom heb ik enorm veel energie in deze boeken gestoken om ze aan jullie te laten zien. De studenten van nu moeten veelzijdiger zijn. En deze twee boeken openen de luiken naar de Oosterse mens en het Oosterse leven. Lees *Duizend en één Nacht,* het is een universitaire studie over de ervaringen van de mensheid. Lees Rumi, en je ontdekt een andere manier van doen dan je gewend bent binnen de Westerse tradities.

Deze twee boeken kunnen je blik verbreden, dus: lees deze twee boeken.

Salam,

Kader Abdolah.

TEKST: MALTE KOOT

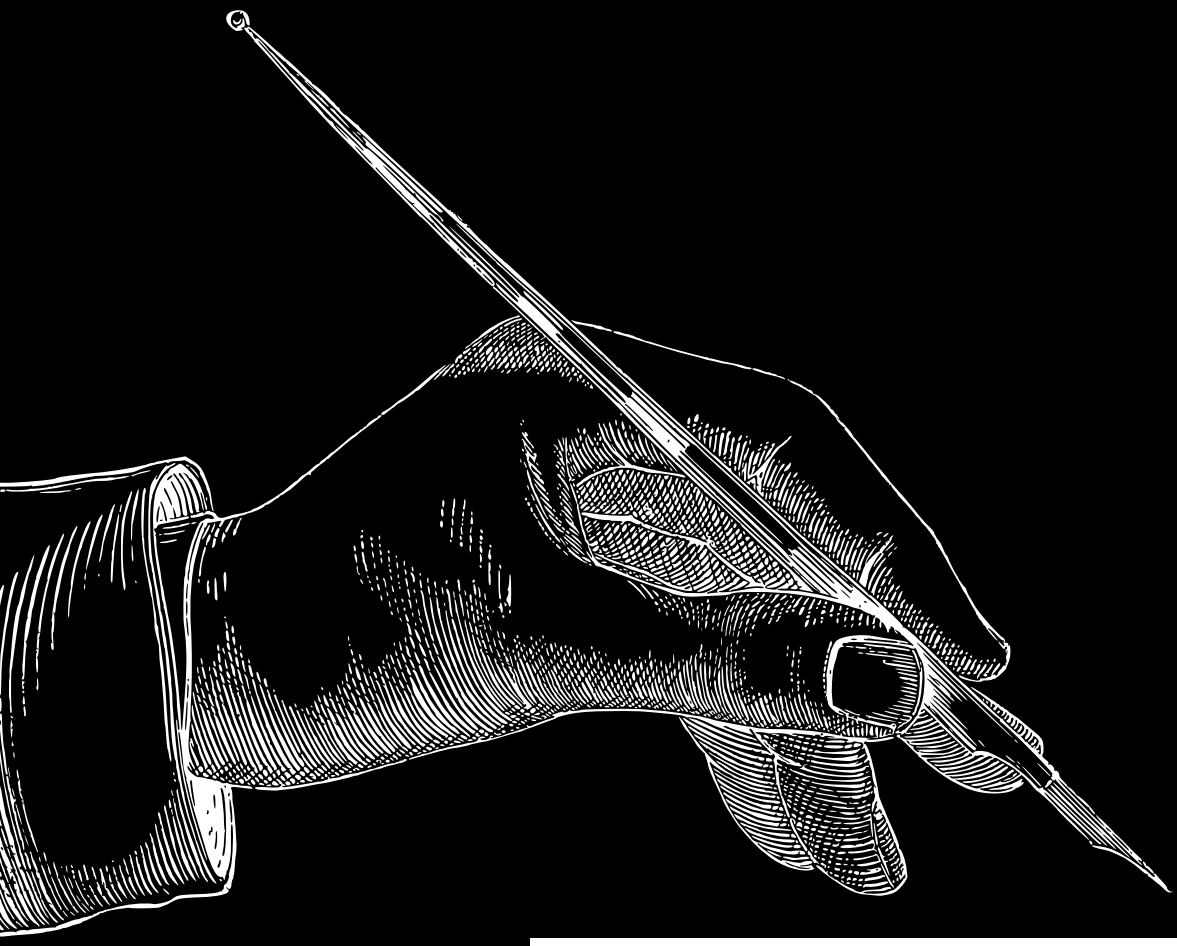

Wilt u uw brood al dichtend winnen?
Maar heeft u soms een rijmfobie?
En maakt u metrisch stroeve zinnen?
Door vreemde vers-
En wit-
Regels

Wordt alles poëzie!

TEKST: JIP SCHOONBEEK

HOE WAS DE KEYZER GISTER?

Vraag die vaak gesteld wordt na het missen van een borrel

Saai. Toen we beseften dat je niet zou komen
hebben we de hele avond niks tegen elkaar gezegd.

Heel leuk. Er waren alleen leuke mensen
en we hebben de hele avond gelachen.
We zijn gebleven tot sluitingstijd.

Matig. Er werd niet veel gezegd
En ik had zelf ook geen zin om steeds vragen te blijven stellen
Het is niet laat geworden.

Je heb zo veel gemist. Maartje Wortel kwam langs met Femke Heemskerk
En Niña Weijers
en haar hondje was er ook

Kut. Toen we eenmaal door hadden dat je niet zou komen
Zijn we maar naar huis gegaan

Episch. Joost Oomen kwam langs
betaalde onze drankjes de rest van de avond
en droeg voor uit zijn nieuwe dichtbundel
die nog niet verkrijgbaar is

Maar goed, het was een avond in de Keyzer

En jij was er niet bij

Vrij naar 'Heb ik iets gemist' van Lieke Marsman
(Vertaling van 'Did I miss anything?' van Tom Wayman).

Doodzonde

TEKST: ANONIEM

Doodzonde
Hoe de tijd ons steeds heeft verslonden
Dag in dag uit
Op een dag zijn we allemaal klaar,
denk terug aan alles wat we konden
De een wat eerder dan de ander
Wat maakt het toch allemaal uit?

Doodzonde
Hoe onze wonden en
Onze pijn
Van een andere tijd
Zoveel jaar later
Nog steeds zichtbaar zijn

Nog een glaasje, vooruit dan maar
Ik ben gisteren te ver gegaan
Ik wil niet denken aan mijn bestaan
Dus blijf ik weg, blijf ik daar

Ik wil niet denken aan morgen
Ik zou willen dat mijn allergrootste zorgen
Zouden blijven bij het eten
Wat we vandaag weer zullen eten verder niks

ONTWERP: VINCENT DE GROOT

Bruno had besloten om met de vriendengroep te gaan jagen in Afrika:

Het was heel gezellig, maar het werd wel erg grimmig toen ik misschoot.

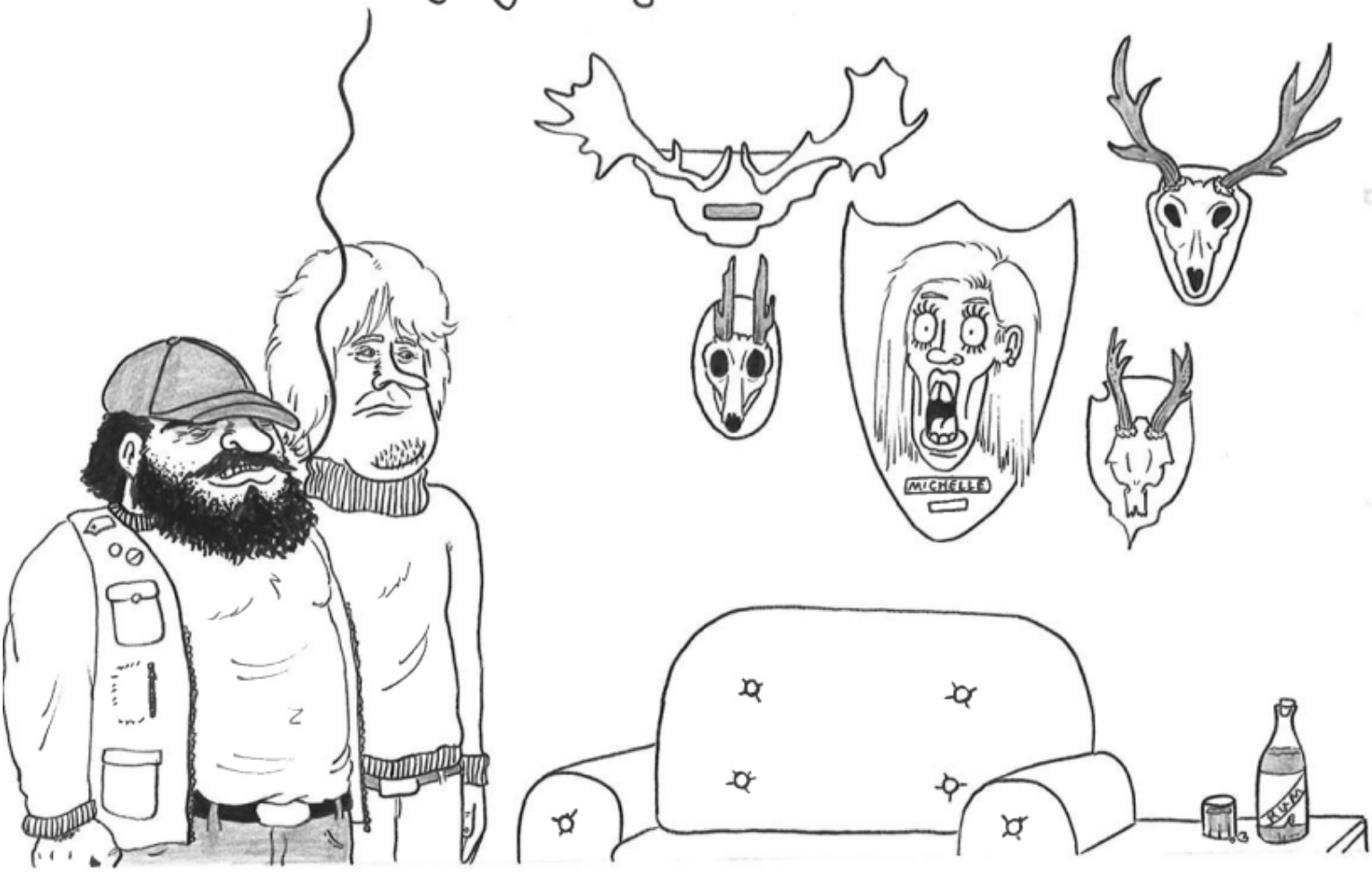

De illusie van de dood

Adem in.
kijk maar niet naar het licht
terwijl het beest een kist aan je presenteert.
wees niet bang voor de kevers
rond
kruipend op de vloer
waar de weegschaal erbij wordt gerold.
niet voor je hart maar voor
die hangende kipfiletjes

je kleinkinderen kijken toe
hoe slappe stukjes huid
toenemen en
zich opstapelen
als bladzijden in een boek
je lichaam uit zich in gelaagde zwakte
maar je ziel staat
nog sterk in de schoenen

met zekerheid
minstens een achterkleinkind
mee te mogen maken
vrees niet voor de alarmen
de pijntjes
die worden opgevat als een noodkreet

wees niet bang voor de zwemlessen
die je niet hebt gehad
om te kunnen oversteken
borstcrawl, schoolslag, hondjes
misschien ga ik als een kat
en zonder ik me af van geliefden
om geen last te zijn

of is afscheid te belangrijk?
laatste woorden uitspreken
in de hoop wijzer te zijn geworden
en in verantwoordelijkheid
iets door te geven
alsof het leven een ronde is van
het doorfluisterspel.

Adem uit.
Terwijl het proces van loslaten
begonnen is
en tegelijkertijd nooit
zal plaatsvinden
energie
van vorm
te voelen
veranderen

De dood van de illusie

Daar ligt die dan
mooi opgemaakt als altijd.
Aantrekkelijk als die is
in de mooiste blauwe outfit
met een dichtgenaaide kaak.

De pretparken leeggestroomd
de knieën
buigen nimmer meer
de tongen voorheen vastgekleefd
nu van het standbeeld losgerukt

zij zagen
door de vervorming van de leugen

en haar symbolen
gekopieerd in oorlogen, conferenties
van commerciële centra, attractieparken
met films, op podia
tussen de snaren
van Spaanse gitaren, in contracten
in de gordijnen
op muren van regeringszalen

Zij zagen
het beest vermoord.
smeer het bloed
op de linkerduim, linker oorlel en grote teen
aan de linkervoet
vooruit ook de rechterkant
draag diens kist
met twaalf handen
en stel het lijk
lichtgevend verzachtend tegelijk hard tentoon
op het hof
voor een laatste gedag

zij wisten het
beeld gedefenestreerd
raap de stukken bijeen

om nog één keertje
de heerlijke leugen
te proeven

TEKST: MILOU LINNARTZ

Vandaag IS DE DAG

Elke dag als jij van Alphen aan den Rijn naar Schiedam reist, zie je hem daar zitten. Elke ochtend op hetzelfde bankje met de krant van diezelfde dag naast hem. Steevast op dezelfde plek; het derde bankje vanaf de meest linkse trap geteld, vlak naast het niet-rokenbordje. Je hebt hem nog geen enkele keer zijn krantje zien lezen, terwijl je zeker weet dat die nog van dezelfde dag is.

Je bedenkt soms vragen voor hem. Waarom kijkt hij zo in de verte, wacht hij op iemand? Waarom zit hij daar eigenlijk? En hoe zit het met die krant? Je fantaseert als je tijd over hebt over zijn levensverhaal. Je hebt bedacht dat hij op een vriend wacht, met wie hij elke maandag gaat schaken. Dat hij naar de dierentuin gaat op woensdag en op zijn favoriete dag van de week, vrijdag, een verhitte discussie aangaat met zijn literatuurclub, het Literatuurtje.

Wat je wel weet is dat je hem iedere dag enthousiast begroet met rode wangen en een glimlach. Laatst, toen je trein geannuleerd was en je flink wat tijd over had, dacht je dat je daadwerkelijk met hem zou praten. Je weet dat je alleen de ochtend hebt om hem aan te spreken. Waar hij daarna heen gaat? Dat is nog altijd een mysterie voor je.

Je hebt hem altijd al interessant vond; iets in hem sprak je aan op het moment dat je hem voor het eerst aankeek. Maar je durft de stap niet te zetten. Wat houdt je tegen? Waarschijnlijk je diepgewortelde angst voor afwijzing. Hier had je vroeger geen last van. Toen kwam Thomas. Nu beef je elke keer als je eraan denkt om iemand aan te spreken. Nu begint het al bij zodra iemand jou aanspreekt, je verstart. Laat staan dat je zelf de moed kan verzamelen met iemand anders een gesprek te beginnen. Je wil dan zo snel mogelijk wegrennen.

Over Thomas praat je niet graag. Hij heeft dus nog steeds elke dag invloed op je, ondanks je herhaaldelijke pogingen 'je eigen macht terug te nemen'. Nog steeds snap je niet wie je was of waarom hij je zo kleineerde. De schaamte achteraf dat je het liet gebeuren. Altijd maakte hij je belachelijk om je assertiviteit. Je vond het een mooie kwaliteit van jezelf, maar als hij het niks vond, dan hoefde het niet voor jou. Dit zorgde voor constante angst om iets voor jezelf te doen of te vragen aan anderen. Je bent al wat ouder, toch ben je bang dat het gevoel nooit weggaat. Saskia was wel iemand die je hiermee heeft geholpen met een gezonde relatie met jezelf en een ander. Je nieuwe positieve instelling was voor haar alleen te laat.

De man op het station aanspreken. Dat was je doel voor dit nieuwe jaar; weer een stap te zetten naar beter worden. Uit je comfortzone stappen, over je veilige grens heen. Je moet opschieten, het is immers 23 december en je hebt binnenkort vakantie. Je voelt de druk elke dag groter worden. Je wil graag de énige belofte nakomen, die je jezelf hebt gemaakt voor dit jaar.

Of het haalbaar was, betwijfelde je al toen je het jezelf voornam. Het lukt je dan ook telkens niet. Heel soms vergeet je het en op andere dagen durf je simpelweg niet. Op die dagen wint de angst van de nieuwsgierigheid.

Het is zo ver. Je komt aan op het perron en je voelt de zenuwen kriebelen. Je wil het doen, je voelt de drang. Je zet een stap. Dan nog één en één extra. Je bent er bijna, nog een paar! Je raapt je moed bij elkaar. Dit kun je. Als je dit doet, hoef je nooit meer naar zijn verhaal te gissen.

Nu of nooit voor jouw langverwachte antwoorden.

Afleiding voor de buitenwereld, terwijl je loopt; doen alsof je met iets anders bezig bent. Je doet je best niet te kijken, dat maakt je nog zenuwachtiger. Het is eigenlijk proberen niet aan een roze olifant te denken. Dus je kijkt toch op. Toch ga je verder en zet je de stappen, terwijl je doet alsof je naar je telefoon kijkt. En dan word je van jezelf bewust; het wordt nu allemaal werkelijkheid. De laatste kans die je wil vast pakken en nooit meer los wil laten. Je hartslag is veel te hoog, je begint te zweten en je keel wordt door een onzichtbare hand dichtgeknepen.

Je bent er, een stap verwijdert van zijn bankje. Je blijft alleen niet stilstaan. Je loopt door, pakt je telefoon en doet alsof je gebeld wordt. 'Hey oma, leuk dat je belt! Oh ja tuurlijk, ik kan nu wel even bellen. Dat is geen probleem.' Even knipperen en je bent al weer verdwenen, zo snel liep je weg. Kut, je laatste dag. Wat zonde, dit was je kans en weer durfde je niet.

In de middag bedenk je een plan om hem morgen toch aan te spreken. Je besluit om morgen pas de laatste spullen mee te nemen in plaats van dat nu te doen. Je laat expres wat kleine belangrijke dingen achter zoals je etui, je agenda en een foto van je beste vriend en je kat. Dan weet je dat je een goede reden hebt om morgen terug te komen.

Voor jezelf houd je vol; je weet dat je deze kans moet pakken, de mislukking van vanochtend steekt in je hart en buik. Jij kwam de dag door met het denken aan morgen. Er is hoop voor een betere jij. Vandaag was niet de dag, maar morgen zeker wel.

TEKST: SIMONE VELLEKOOP

Kokkel

Ik vond een kokkel op het strand.
Hij leek me wat verward,
dus ik vroeg hem: 'Lieve kokkel,
wat is er aan de hand?'
Och, hij steunde en hij krenude toen hij zei:
'Ik kom drijvend van de overkant
uit het land van vrijheid en van dromen.'
'Maar toch kokkellief,
wat doe je dan in Nederland?'
'Ik hoorde dat hier dichters
gedichten brengen voor de visjes
en een kokkel die niet mokt,
wordt maar al te graag door poëzie gelokt.'

TEKST: RUTH OOSTVEEN

Stamperdam

Ik stamp mezelf helemaal naar Amsterdam
Speciaal voor jou kocht ik een nieuwe pan

Ze zeggen weleens, liefde gaat door de maag
Vandaar deze boerenkool (met vega worst) want ik mag je zo ontzettend graag

TEKST: VINCENT DE GROOT

NNP EUKEN

In deze rubriek wordt kort een portret geschetst van een literaire roker. Het spits wordt afgebeten door de Vlaamse auteur Herman Brusselmans.

NNPEUKEN

HERMAN BRUSSELMANS

Brusselmans (65) kan terecht een veelschrijver worden genoemd met de 59 romans die hij op zijn naam heeft staan. Ondanks dit imposante aantal is hij nog nooit in aanmerking gekomen voor een prijs. De oordelen van de critici zijn dan ook niet mals over zijn oeuvre. Zij bestempelen dat als eentonig en zijn humor wordt door hen afgeschilderd als flauw en droog. Echter, Brusselmans wordt niet alleen verguisd. Hij is geliefd door velen en zijn boeken worden goed verkocht. Zelf zegt Brusselmans hier over: “Slecht besproken worden en goed verkopen: zo hoort het.” Zijn succes is natuurlijk ook te danken aan zijn media-optredens. Zo is hij een graag geziene gast in talkshows en een vast jurylid bij De slimste mens ter wereld. Niet alleen is hij opvallend door zijn eigenzinnige uitspraken en grappen, ook zijn lange, klitterige haar en grote, zwarte bril blijven de kijker bij. Op jonge leeftijd mocht Brusselmans met zijn vader, die veehandelaar was, op bezoek bij klanten. Hierbij kwam hij in aanraking met dierenmishandeling. De angstaanvallen die hij op latere leeftijd ervoer waren hierdoor mede veroorzaakt. Alcohol was zijn uitweg uit deze angstaanvallen. Na een lange periode verslaafd te zijn geweest, zweert hij de drank af. Een verslaving waar Brusselmans al sinds jonge leeftijd mee kampt zijn de sigaretten. Al vanaf zijn negende stak er een peuk tussen zijn lippen. Aan De Morgen vertelt hij dat zijn vader roken afkeurde. Alsnog raakte hij op zijn twaalfde verslaafd, doordat hij met zijn broer stiekem rookte. In een interview met Het Laatste Nieuws uit 2018 vertelt hij dat hij aan het minderen is met deze ongezonde gewoonte. Waar hij vroeger veertig sigaretten per dag rookte, zijn dat er nu nog tien à vijftien. Daarbij is hij deels overgestapt op elektronische sigaretten. Met een baby in aankomst heeft Brusselmans zijn vriendin Lena beloofd te stoppen. Het is te hopen dat het hem lukt om snel een einde te maken aan zijn sigarettenverslaving, zodat hij nog lang en gezond door kan schrijven en zo vele lezers weet te verblijden met zijn schrijfsels.

NEDERLANDS OVER DE GRENS

Veilig ingekapseld in ons Leidse netwerk zou je haast vergeten, dat wij slechts een enkel takje vormen aan de alsmaar uitdijende mammoetboom van de Neerlandistiek. Wij van de *Hoogwater* zijn de kwaadste niet, en lichten bij wijze van geheugen-steuntje een aantal belangrijke internationale bolwerken voor jullie uit. In deze editie de stad waar Stendhal consul was, Italo Svevo geboren werd en James Joyce zijn vroege werken publiceerde: het Italiaanse Trieste (of Triëst).

TEKST: GORAN BOUAZIZ

NEDERLANDS OVER DE GRENS: *Trieste*

Sinds 1963 kent de Università degli Studi di Trieste een afdeling Nederlands. De Opleiding Tolk/Vertaler biedt een bachelordiploma in 'Toegepaste Interlinguïstische Communicatie' en een Masteropleiding in 'Gespecialiseerd Vertalen en Tolken', waarbinnen Nederlands in zowel de BA- als de MA-fase wordt aangeboden. Een aanzienlijk andere opbouw dan onze Leidse studies Nederlands dus, en ook een andere invulling. Dr. Paola Gentile, docente Nederlands aan de universiteit van Trieste, legt uit: 'Wij zijn een opleiding Tolk/Vertaler, dus onze studenten hebben de ambitie om als zodanig aan het werk te gaan bij Europese instellingen. Nederlands is daar een veelgevraagde taal, en de Universiteit van Trieste heeft een lange traditie in de training van vertalers en tolken. Ik denk dat dit (voor studenten, red.) de sterkste motivator is.'

Zelf begon Gentile in 2011 aan haar traject Nederlands: 'Ik wilde een Germaanse, kleinere taal gaan studeren. Spaans, Engels en Duits zijn drie grote talen, waardoor de concurrentie als tolk en/of vertaalster voor deze talen te groot aanvoelde. In eerste instantie heb ik dus om een eerder pragmatische reden besloten om Nederlands te gaan studeren. Maar de initiële reden om 'gewoon' iets bijzonders te gaan doen, die transformeerde in een ware liefde voor het Nederlands – wat uiteindelijk ook de drijfveer werd om me in deze taal te willen specialiseren. Het werd mijn belangrijkste studie én werktaal.' In 2016 maakte zij haar doctoraat af, en inmiddels levert zij als docent en onderzoeker een waardevolle bijdrage aan de neerlandistiek. Bijvoorbeeld met haar boek De beelden van de Lage Landen in Italiaanse vertaling (2000-2020), waarin zij elementen uit de vertaalwetenschap, receptiestudies en imagologie combineert in een analyse van de vertaling en productie van Nederlandstalige romans in het Italiaans tussen 2000 en 2020.

Università degli studi di Trieste

Het traject Nederlands in Trieste telt op dit moment circa 100 studenten (BA en MA bij elkaar). Dat zijn er aanzienlijk meer dan voorheen; het aantal studenten is dit collegejaar sterk toegenomen. Gentile heeft wel een idee wat aan deze groei heeft bijgedragen: 'De interesse voor het Nederlands wordt steeds groter dankzij Brexit. Voor de studenten en professionals is het veel makkelijker (en goedkoper) geworden om in Nederland of Vlaanderen te gaan werken en/of studeren.'

NEDERLANDS OVER DE GRENS

Een gesprek met taalassistent Emma Bologna
Na het afronden van een BA Literatuur-rwetenschap in Utrecht, ging Emma Bologna tijdens haar MA Literary studies in Leiden een semester aan de slag in Trieste als taal-assistent. Wij spraken met haar over haar werkzaamheden, de Italiaanse studenten en het leven in Trieste.

Wat doe je precies als taalassistent?
"Als taalassistent ben je geen docent, maar een soort tussenpersoon. Studenten komen vrijwillig naar de lessen toe met vragen, en er is geen vaste lesmethode; je probeert intuïtief aan te voelen wat de groep nodig heeft. Dat kunnen concentratielessen zijn, oefenen met samenvatten, mondelinge vaardigheden of taalverwerving. Specifieke dingen als de uitspraak van de 'g' of inversie komen vaak terug, dat vinden ze lastig. De groepjes zijn klein, met maximaal vier studenten per groepje. Dat maakt het een stuk laagdrempeliger, en makkelijker om snel een band op te bouwen."

Speelt literatuur daarbinnen ook een rol?
"Veel studenten zijn er om als tolk/vertaler te worden opgeleid. We behandelen wel eens teksten van de NOS of De Speld, of van Paulien Cornelisse, maar niet alle studenten hebben per se interesse in de literatuur. Maar soms ook wel! Een tijd terug kwam Rachida Lamrabet naar Trieste voor een congres, waar ze door Italiaanse vertalers geïnterviewd werd over haar bundel *Een Kind van God*. Ter voorbereiding op dat evenement hebben we een verhaal van haar geanalyseerd; de thema's besproken, de opbouw. Een beetje wat je doet tijdens een werkcollege. Dat vonden ze best lastig, maar ook heel erg leuk. Ook hebben we fragmenten uit het werk van Rodaan al-Galidi gelezen, over zijn ervaringen in een AZC, en deze vervolgens besproken. Hoe is het om als buitenlander in Nederland te leven? Maar ook, hoe zie je dat in Italië? Hoe gaan Italianen met 'allochtonen' om? Dat vonden ze erg fijn, die koppeling met de actualiteit."

"Ik heb wel eens het gevoel dat er meer animo voor Nederlands is in Italië dan in Nederland."

Wat voor studenten komen er op de studie af?
"Eigenlijk zijn er drie typen studenten. Een deel heeft persoonlijke band met Nederland; is er ooit geweest en heeft daar leuke herinneringen aan, of heeft een Nederlandse vriend of vriendin. Dan zijn er studenten die enthousiast zijn over specifieke docenten. Dolores Ross is bijvoorbeeld een docent met een innemende persoonlijkheid, die veel harten weet te winnen. Alle docenten zijn super gedreven, al betaalt het niet goed. Ze werken zo hard omdat ze écht liefde voelen voor de taal en de studenten, en dat is inspirerend. Een derde groep studenten kiest voor Nederlands omdat het zo'n klein taalgebied is. Het is onderscheidend. Veel willen voor Europese instellingen gaan werken, in het parlement in Straatsburg bijvoorbeeld. Dan maken ze met Nederlands meer kans. De studenten zijn heel gemotiveerd, en willen echt weten: hoe werkt die Nederlandse cultuur?

Naast Trieste wordt er ook Nederlands gegeven in Padua, Bologna, Milaan... het is groter dan je denkt! Ik heb wel eens het gevoel dat er meer animo voor Nederlands is in Italië dan in Nederland."

Heb je nog wel eens heimwee naar je tijd in Trieste?
"Het leven zonder *to-do* lijstjes was fijn, dat mis ik wel. Misschien heb ik dat alleen maar zo beleefd, maar ze leven daar minder met afspraken. Dingen veranderen snel en je moet je soms snel aanpassen. Het leven in Nederland voelt veel meer afgebakend, gestructureerd; een leven met *timeslots*. In Italië sta je op, en er kan van alles misgaan: treinproblemen of een buschauffeur die zich verslapen heeft. Ook bij de opleiding heb ik veel geleerd. Je leert er snel *multitasken*: je geeft les, moet verslagen nakijken, hebt lunches... best veel op een dag. Paola Gentile zegt wel eens: 'lesgeven is een *one-man show*.' Het moet spontaan, een beetje toneelspelen, en dat ging steeds beter. Ook heb ik er veel over het Nederlands geleerd. Je wordt gedwongen te reflecteren op je eigen taal, en die blijkt complexer dan je je realiseert."

Lieve naaktbloeier,

Ik wil me samen met jou uit mijn hoofd laten waaien
op de grens van goed geluk en voorbedachte rade.

Het is half twee en ik zit in kleermakerszit op de tafel voor de wc's. Het werd te koud en te donker om op de steiger te blijven zitten, maar toch wil ik het uitzicht aan je beschrijven. Niet de bomen, maar het water en het licht. Ik zal het uit mijn hoofd aan je navertellen. Het water kabbelt het licht van de fabrieken aan de overkant. Als je focust op de lichtpuntjes kun je de fabrieken wegdenken. Pluimpjes rook steigen op uit de schoorstenen die beginnen af te steken tegen de lucht die begint te verkleuren, omdat het nu eenmaal twaalf uur is geweest. Misschien moet ik de grote schrijvers serieuzer nemen dan mezelf en alleen nog maar schrijven over het weer. Dat zou het enige zijn wat de mensen echt willen lezen. Alleen, ik schrijf niet voor andere mensen, ik schrijf voor mezelf en voor mij voelt wat ik dacht belangrijker dan wat ik zag. Ik dacht: Ik wil dat iemand me hier vindt op de steiger, op de tafel, in de tent. Ik wil gevonden worden. Voordat we morgen weer met z'n allen aan het ontbijt zitten. Voordat de zon opkomt. Ik dacht, het zou fijn zijn als jij hier naast me zou zitten nu ik hier zo alleen ben achtergebleven, dan zou ik je honderd uit vertellen over wat me de laatste tijd blij heeft gemaakt.
Je bent hier niet, dus ik schrijf het je maar:

Toen hij me van iedereen een zoen kwam geven
Toen zij haar armen om mijn middel sloeg
Als ze me meis noemt
Toen ze verscheen in het Lazaru's met een flesje cola
Geleende sinaasappels en maandverband
Toen ze voorlas
Samen opgaan in een volle zaal
Mijn hand op haar knie
Proostten met Roosvicee
De manier waarop ze elleboogjes geeft
Als de zon onderweg naar het Lips begint te schijnen
Soep bij het ontbijt
Dat ze me appte om af te zeggen
Toen hij voor het eerst zijn arm om mijn schouders legde
En iedere keer dat ik durfde te vragen of ik mocht en ik mocht

Weet dat het goed met me gaat. Ook al weet ik vaak nog steeds niet hoe ik mijn hand uit moet steken, ik begin het te leren.

Liefs.

TEKST: JUSTA MEIJER

WOORDGRAPTOGRAM

Verticaal: Wanneer je vanwege groepsdruk Romeo en Julia gaat lezen

Horizontaal: 1. .Het erg onder de indruk zijn van inentingen (en er wellicht dyslexie van krijgen) **2.** Opeenvolgende woorden beginnen vanzelfsprekend met dezelfde letter **3.** De prijs van vanille stijgt zo erg dat het misgaat met de verkoop van een bepaald zuivelproduct. **4.** Medische toestand met als hoofdsymptoom een extreme drang tot componeren **5**. Wat je gebruikt om in te kotsen nadat je gehoord hebt over bepaalde wetten omtrent abortus **6.** Sportleraar doet dingen in het geheim **7.** Dit ben je als je met een hoodie aan verdekt opgesteld je zusje in de gaten houdt **8.** Opstoot gebaseerd op kunstzinnige en beschaafde gronden. **9.** Dalen van de cijfers van een leerling omdat deze er een te bourgondische levensstijl op na houdt en diens hersencellen afsterven. **10.** Paul Rudd is de kerel die toeziet op het maken van de examens **11.** De informatie voor de PowerPointpresentatie kwam uitsluitend van die ene website **12.** Scandinaviër die hevige pijn stilt **13.** Gefrustreerde toestand waarin men geraakt na het lezen van teveel boeken **14.** Plaatje op internet dat bijna grappig is maar toch niet echt **15.** Iemand die ruikers schikt in de muren die hij pleistert **16.** Favoriete mixdrank van Thierry **17.** Huwelijk met Emine Gülbaran, en dan gepresenteerd door Robert ten Brink **18.** De in een bepaalde buurt dienstdoende politieman die altijd misdaad uit de weg gaat.

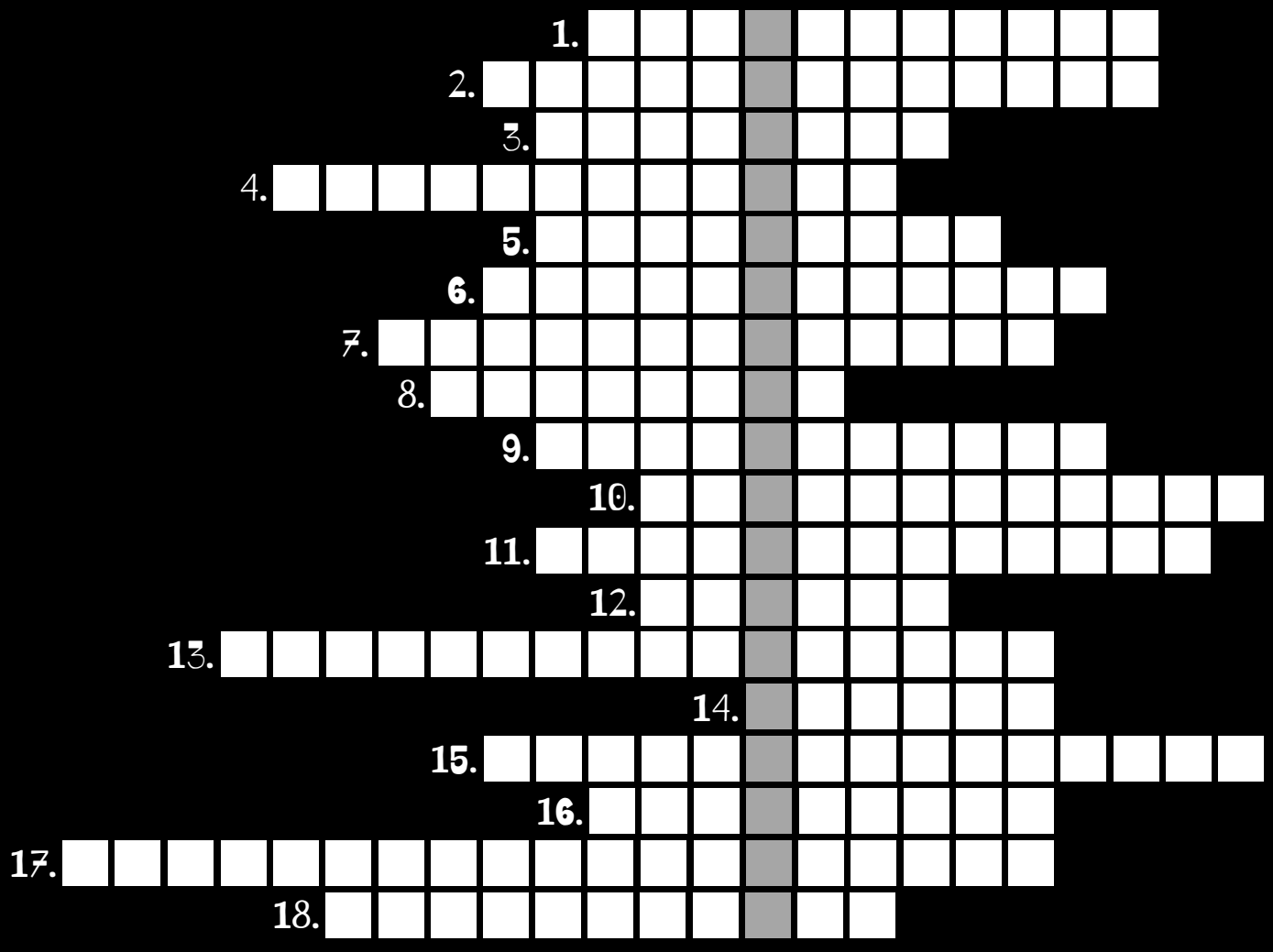

Antwoord:

Antwoorden: ***Verticaal:*** Shakespeerpressure ***Horizontaal:*** Facsinatie Alichteratie Invlatie Bladnuziekte Alabemmer Gymnastiekem Capuchaperone Culturel Wijnkelderen Survellantman Wikipediashow Morfin Literatuureluurs Sememe Bloemstukadoor Forumcola Loveisintheairdogan Ontwijkagent

uit: slijpsteentjes van floor kist

de mensen op wier vakantie het stortregende, gingen door een diep dal dat dus ook nog langzaam volliep.

van alle soorten hotel-ontbijt die er bestaan voelt de nederlander zich het meest thuis bij het ontbijt dat is inbegrepen.

nnpagina.nl